

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 12. oktober 2018
Kontor: Lovkvalitetskontoret
Sagsbeh: Christian Meyer Nielsen
Sagsnr.: 2018-0030-1551
Dok.: 863266

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 1153 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 19. september 2018. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Rosa Lund (EL).

Søren Pape Poulsen

/

Stine Tolstrup Christensen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1153 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren kommentere henvendelsen om flagning, jf. REU alm. del – bilag 415, herunder besvare de 7 spørgsmål, brevskriveren stiller i slutningen af henvendelsen?”

Svar:

1. Henvendelsen, som der henvises til i spørgsmålet, kommer fra en borger, der i 2017 søgte Justitsministeriet om tilladelse til at flage med det tibetanske flag. Justitsministeriet meddelte afslag på denne ansøgning. Borgeren har efterfølgende spurgt Retsudvalget om bl.a., hvor hjemlen til forbuddet mod flagning findes. Justitsministeriet har forstået henvendelsen således, at der spørges til reglerne om flagning med fremmede nations- og områdeflag. Borgeren har endvidere spurgt til praksis på området, herunder hvad der anses for flagning. Derudover har borgeren spurgt til forholdet mellem flagreglerne og frihedsrettighederne i grundloven.

2. I dag er det som udgangspunkt forbudt at flage med andre flag end Dannebrog her i landet. Det er således som udgangspunkt forbudt at flage med fremmede nations- og områdeflag.

Der findes ikke et samlet regelsæt om flagning. Bestemmelserne herom findes i en række forskrifter, nærmere bestemt kongelige resolutioner, administrative forskrifter, administrative afgørelser og sædvane.

Tidligere var der et generelt forbud mod, at private flagede. Dette forbud, der fremgår af kongelig resolution af 21. december 1833, bekendtgjort ved kancelli cirkulære af 7. januar 1834, gjaldt såvel flagning med Dannebrog som flagning med fremmede nationers flag.

Resolutionen af 21. december 1833 sidestilles med lov. Dette er bl.a. antaget i en højesteretsdom, der er gengivet i Ugeskrift for Retsvæsen 1934, side 1042, hvor Højesteret bl.a. anførte, at flagning med Sovjetunionens flag var i strid med den endnu delvis gældende lovregel i den kongelige resolution af 21. december 1833.

Højesterets bemærkning om ”den endnu delvis gældende lovregel” er en henvisning til, at det generelle forbud mod flagning senere var blevet modificeret. Det fremgår således af kongelig resolution af 7. juli 1854, der er bekendtgjort ved Justitsministeriets cirkulære af 2. august 1854, at forbuddet i

resolutionen af 21. december 1833 ophæves, således at det blev tilladt private at hejse Dannebrog uden split. Resolutionen opretholder således forbuddet mod at flage med fremmede nationers flag.

Justitsministeriet har i tilslutning hertil udstedt bekendtgørelse nr. 103 af 10. april 1915 om forbud mod at benytte fremmede nationsflag. Det fremgår heraf, at forbuddet mod flagning bl.a. ikke omfatter personer, der har fået tilladelse af Justitsministeriet til at hejse et fremmed nationsflag.

Det er i nyere statsretlig teori blevet anført, at bekendtgørelse nr. 103 af 10. april 1915 har hjemmel i en sædvane, jf. Jens Peter Christensen m.fl., Dansk Statsret, 2. udgave (2016).

Ved senere bekendtgørelser er det blevet tilladt, at flagning med de nordiske staters flag, FN-flaget og det europæiske flag kan ske uden tilladelse.

Justitsministeriet har senest ved cirkulære af 20. oktober 1989 fastsat retningslinjer for meddelelse af tilladelse til flagning med de af Danmark anerkendte staters flag.

Ved cirkulæret er det i øvrigt bestemt, at flagning med de af Danmark anerkendte staters flag meddeles af politiet. Andre ansøgninger om flagning behandles således af Justitsministeriet.

I tilknytning til cirkulæret af 20. oktober 1989 har Justitsministeriet den 8. august 1996 udsendt en cirkulæreskrivelse til landets politikredse om benyttelsen af fremmede nationers områdeflag. Baggrunden for cirkulæreskrivelsen var en række henvendelser til ministeriet om, hvorvidt reglerne om flagning med de af Danmark anerkendte staters flag også omhandler benyttelsen af fremmede nationers områdeflag, f.eks. det skånske, det ålandske og det nordfrisisk flag.

Justitsministeriet har i cirkulæreskrivelsen tilkendegivet, at det er ministeriets opfattelse, at flagning med fremmede staters områdeflag er omfattet af reglerne i bekendtgørelse nr. 103 af 10. april 1915 og cirkulæret af 20. oktober 1989. Ønskes der således flagning med et områdeflag fra et land, hvor det kræver tilladelse at flage med selve nationsflaget, skal der også indhentes politiets tilladelse til flagning med områdeflaget.

Det tilkendegives endvidere i cirkulæreskrivelsen, at flagning med en fremmed stats områdeflag, hvor det ikke kræver tilladelse at flage med selve na-

tionsflaget (de nordiske lande), kan ske uden indhentelse af tilladelse. Det forudsættes dog, at områdeflaget er anerkendt i hjemlandet.

Efter praksis meddeler Justitsministeriet kun tilladelse til flagning med en fremmed stats områdeflag, hvis områdeflaget er anerkendt i hjemlandet.

3. Der er ikke fastsat retningslinjer for, hvad der anses for flagning.

Der er dog ved forskellige lejligheder redegjort for, hvad der i praksis anses for flagning. Dette er bl.a. sket i forbindelse med det lovforberedende arbejde, der fandt sted i de to flaglovskommissioner af henholdsvis 24. september 1907 og 19. juni 1927.

Flagkommissionen af 1907 fremkom i 1908 med et lovudkast med bemærkninger, der imidlertid aldrig blev fremsat i Rigsdagen. I lovforslagets § 6 fremgår det at:

”Denne Lov omfatter Flaghejsning til Lands og til Søs ...

Ved at hejse Flag forstaas i denne Lov at lade Flag vaje fra fast Ejendom, derunder Bygning, eller fra Skib eller Fartøj, uden Hensyn til hvilken Stilling Flaget indtager og uden Hensyn til, hvilke Midler der er anvendte til at fastholde det paa dets Plads.”

I bemærkningerne til bestemmelsen skriver kommissionen:

”Dette sidste ord [Flaghejsning], der kan give Anledning til nogen Tvivl, har man fundet det rettest at bestemme nærmere. Den givne Bestemmelse stemmer med, hvad Domstolene tidligere har antaget ... og med Justitsministeriets Skrivelse til Amtmanden over Frederiksborg Amt 15. August 1887; Tilføjelsen ”uden Hensyn til hvilke Midler, der er anvendte til at fastholde Flaget paa dets Plads” er indsat for at afskære mere eller mindre haartrukne Fortolkninger af Ordet ”hejse” Flag.

At Faner, Bannere m.v., der ikke ”hejses” paa den i første Stykke omhandlede Maade, falder udenfor Lovgivningens Bestemmelser om Flagføring, stemmer med, hvad Justitsministeriet har udtalt i Skr. Af 29. September 1890 til Indenrigsministeriet og i Skr. Af 20. Juni 1896 til Kirke- og Undervisningsministeriet.”

Flaglovskommissionen af 1927 afgav betænkning af 31. juli 1929 tillige med et udkast til flaglov, der blev fremsat i Folketinget den 9. oktober 1930. Det følger af lovudkastets § 2, at:

”Under Flag henregnes i denne Lov naar intet andet fremgaar af Sammen hængen — alle Former af Flag (derunder Faner, Bannere, Standere og Vimpler)... Udenfor loven falder dog... 3) miniatureflag...”

Af kommissionens bemærkninger til lovforslagets § 2 fremgår følgende om forslagets sammenhæng til dagældende ret:

”Loven omfatter efter den givne Definition enhver Visning af Flag synlig for alle og enhver, hvad enten det sker ved at lade Flag vaje fra fast Ejendom eller fra Sti, Vej, Gade eller Plads eller derover ... Naar man har foreslaaet, at Loven skal omfatte enhver Visning af Flag, medens de hidtil gældende Bestemmelser kun omhandler Flaghejsning (og fri Vajen fra Liner, jfr. Justitsministeriets Skrivelse af 12. august 1915 - Min. Tid. A. Nr. 160) ... skyldes dette, at alle Tilfælde, hvor Flag stilles til Skue, formentlig principielt bør bedømmes ud fra de samme Synspunkter.”

I Justitsministeriets Skrivelse af 12. august 1915, gengivet i Ministerialtidende A, 1915, skrivelse nr. 160, udtalte Justitsministeriet, at forbuddet mod at flage med fremmede nationsflag, jf. bekendtgørelse nr. 103 af 10. april 1915, måtte ”anses for at omfatte enhver Anvendelse af disse, hvorved de vajer fra Stang, være sig i lodret eller vandret Stilling, være sig alene eller i Forbindelse med danske Flag, saavel som deres Anbringelse i frit vajende Tilstand paa Liner...”

Sammenfattende er der efter praksis tale om flagning, når der sker flagning ved brug af flagstang, flagning fra en udspændt line eller flagning med flag, der er fastgjort på fast ejendom. Flagning med miniatureflag på ikke mere end 30 x 50 cm er dog efter Justitsministeriets praksis ikke omfattet af flagreglerne.

4. Det er Justitsministeriets vurdering, at retningslinjerne for flagning med fremmede nations- og områdeflag ikke giver anledning til betænkeligheder i forhold til hverken grundloven eller Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

5. Justitsministeriet bemærker afslutningsvis, at ministeriet ikke har aktuelle planer om at fremsætte forslag om en særlig flaglov.

